

1

loutkářská

CHRUDIM

1. července

96

DIVOKÁ
HADA
LO
revue

Josef Knotek:
"Kašpárek a Škrhola pobaví vás sami dva"

veslé výstupy (1948)

Utopená káča

Škrhola: (leží na lavici)

Kašpárek: (volá za scénou) Pomoc! Pomoc!

Škrhola: (vyskočí) Kakraholte, co se stalo?

Kašpárek: (přiběhne) Strýčku, pomoc! To je neštěstí. Naše káča! Strýčku, nelekejte se! Utopila se! Achich, ouvej!

Škrhola: Tys ji viděl?

Kašpárek: Honil jsem ji až ke studánce- a když tam spadla, utíkal jsem hned pro vás.

Škrhola: Pane Bože! Proč jsi ji nezachránil?

Kašpárek: Už bylo pozdě.

Škrhola: Rychle! Musíme ji zachránit!

Běž honem pro doktora! Pospěš si!

(odběhne)

(Pokračování v příštím čísle)

Pročla pte se hřebík nepřibije

Ernst Jandl
na čem teď pracuji

na čem teď pracuji
na tom pracuji teď
to je má odpověď
každému kdo se ptá

to je má odpověď
každému kdo se ptá
na čem teď pracuji
na tom pracuji teď

(redakce tvůrcům) •

Rozhodne!!!

...jsem Vás chtěl přivítat na 45. Loutkářské Chrudimi. Všechny. Bez rozdílu. Staré známé i nové neznámé, pravověrné loutkoherce i avantgardní experimentátory, odborníky i amatéry, ty, kteří přijeli za poznáním, za zážitky z divadelních představení, za setkáním s přáteli, za prací, za příjemným odpočinkem, nebo za tím vším tak trochu a dohromady. Všechny a srdečně.

Přijel jsem o dva dny dřív, abych se na Vás připravil. V noci ze soboty na neděli jsem procházel Chrudimí a myslel na Vás. Že tu ještě nejste a já už tu jsem a jak nám tady bude spolu.

Ze srdečného vítání jsme už nějak nespí. Cítíme jakousi formálnost a z velkých slov zavání klišé. Minulý týden jsem strávil na akci, kde se mimo jiné povedla úžasná věc. Vrátil slovům jejich původní, nejčistší význam. Nestydět se říkat velká slova. Zkusme to. Přivítat se prostě. Bez okrasných kudrlinek, bez humorných vsuvek, bez polosurrealistických odboček. Pojďme si vážít jednoduchých slov.

Vítám Vás. Jsem rád, že jste přijeli. Věřím, že nám tady bude spolu dobře. Přeji hodně zážitků a vystupujícím držím palce. Dobrý týden.

A na závěr malý typ pro Vás všechny. Zkuste si v tom nabitém programu festivalu najít chvilku a projděte si Chrudim. Třeba v noci. Je čím dál krásnější.

Za redakci Divahadla revue

Váš František

dnes program

DIVADLO KARLA PIPPICHA

17 a 20 hodin

JITŘENKA Brno

M. Tůmová, J. Kámal
**SNĚHURKA A SEDM
TRPASLÍKŮ**

Pro diváky od 6 let

22 hodin

HUDRADLO Zlín

Š. Zavřel, úprava M. Slavík
LÉTAJÍCÍ DĚDEČEK

Pro diváky od 6 let

DIVADLO KARLA PIPPICHA

17 a 20 hodin

DIVADLO V BOUDĚ Plzeň

I. Nesveda na motivy J. Brdečky
ŽITO A JEHO ĎÁBEL

Pro diváky od 9 let

zítra program

MALÁ SCÉNA DIVADLA K. PIPPICHA

10 hodin

SKŘÍTEK Jeseník

16 a 18 hodin SEMINÁŘE H. Tulisová

TŘI POHÁDKY SE ZVÍRÁTKY
Pro diváky od 4 let

14 hodin

ŘÍŠE LOUTEK Praha

J. Čermáková
**ČERVENÁ KARKULKA,
O KULIHRÁŠKOVI**

LOUTKOVÉ DIVADLO

10 hodin

OB Blučina

16 a 18 hodin SEMINÁŘE L. Feldek

úprava a překlad M. Mašatová
ŠÍPKOVÁ RŮŽENKA
Pro diváky od 4 let

14 hodin

VOZICHET Jablonec

VI. Vančura
úprava a režie J. Polanská
KUBULA A KUBA KUBIKULA

*všichni se ptají
kdo nám to hraje*

LOUTKÁŘSKÝ SOUBOR JITŘENKA BRNO

uveďte hru M. Tůmové a J. Kámala "Sněhurka a sedm trpaslíků". Dramatické zpracování známého pohádkového námětu, kdy zloba a pýcha navzdory přetvářce je potrestána, adresované nejširšímu diváckému okruhu a to formou muzikálu.

Při využití kombinace výrazových prostředků loutkového divadla, živých herců a ve spojení výtvarné složky s pohybově hudební, bylo režijním záměrem dosažení maximálního estetického účinku. Loutková hra byla uvedena jako premiéra dětským studiem divadla Jitřenka v březnu r. 1983. znovunastudování inscenace uvedeno jako obnovená premiéra souborem mládeže a dospělých v březnu 1996 při příležitosti 65. výročí založení loutkového divadla Jitřenka. Použité loutky: herci + manekýni.

SPOLKOVÉ DIVADLO V BOUDĚ

Běžný repertoár Spolkového divadla V Boudě tvoří především klasické pohádky, z loutek používají především marionety. Čas od času vytvoří soubor inscenací, která se jejich běžnému repertoáru vymyká, a to jak výběrem textu, tak způsobem jeho zpracování a typem použitých loutek. Takový byl např. "Don Šajn", který získal na Chrudimi cenu v r. 1988. S inscenací "Poslechněte jak bývalo" přijeli v r. 1990 nejen do Chrudimi, ale i do Hronova. Naposledy se v Chrudimi objevili s inscenací "Jossile Golém", opět postoupili do Hronova a odmíkli se.

Letos do Chrudimi zavítali se scénickou koláží ze hry Jiřího Brdečky nazvanou "Žito a jeho ďábel". Hru upravil a scénicky ztvárnil Ivan Nesveda, který o inscenaci říká: "Z původní výpravné hry Jiřího Brdečky "Král a jeho Žito" jsme vytvořili komornější a přehlednější útvar, který více vyhovuje loutkovému divadlu. Ostatně sám Brdečka, který s loutkovým divadlem neměl velké zkušenosti, dává loutkářům volnou ruku při práci s textem. Naše úprava je pokusem o vytvoření velkého příběhu, který jsme vystavěli jako drama. Hledali jsme divadelní prostředky, které by nejlépe příběh podpořili tak, aby nevzniklo hraní pro hraní. Hlavním tématem zůstává Žito, ovšem narozdíl od Brdečky a od úpravy Pavla Vašíčka (dramaturg DD Alfa, pozn. red.) jsme našli své vlastní řešení, svůj vlastní a jiný závěr příběhu. Víc neprozradím, jen doufám, že jsou diváci napjatí, jak to tedy s Žitovou duší nakonec dopadne."

DĚTSKÝ LOUTKÁŘSKÝ SOUBOR OSVĚTOVÉ BESEDY BLUČINA

Loutkářský (a divadelní) soubor Osvětové besedy Blučina existuje přes třicet let. Vyměnil několik zřizovatelů, ale vždycky to byl soubor dětí a mládeže.

Hráli jsme činoherní pohádky, dělali divadla poesie, malé loutkářské formy i větší inscenace loutkářské. Protože

jsme nikdy neoplývali financemi, vždycky jsme si dělali všechno co k inscenacím patřilo, sami. Od úpravy textů, výroby loutek a kostýmů, až po plakáty. Jak to jen jde, snažíme se dozvědět o divadle a o loutkách co nejvíc. Někdy se nám práce daří, jindy ne.

Na Chrudimi jsme reprezentovali okres Brno venkov a naši "dědinu" několikrát (naposledy v r. 1994). Vloni se zúčastnila naše vedoucí v Čelákovících Národní přehlídce "Divadla jednoho herce" a její inscenace byla oceněna za nápaditost, vkus a bohatou akci (Daisy Mrázková: Neplač muchomůrko).

Letos přiveze Dětský loutkový soubor Osvětové besedy v Blučině na Loutkářskou Chrudim "Šípkovou Růženku" Lubomíra Feldeka a Milady Mašatové. Hraje 14 dětí a 1 dospělý.

Hana Kratochvílová, vedoucí DLS - OB Blučina

LS SKŘÍTEK

Jesenický LS Skřítek vznikl v roce 1978 jako klasický marionetový soubor se skrytým vedením a rozdělenou interpretací. Účast na Loutkářské Chrudimi, kde jsme se seznámili s dalšími způsoby jevištní práce a s novými typy loutek, se projevila v dalším vývoji souboru. Postupně jsme upouštěli od rozdělené interpretace a zviditelnili vodiče jako rovnocenného partnera loutky. Začali jsme zjednodušovat dekorace směrem k náznaku a zkoušeli možnosti jejich víceúčelového využití. Pokusili jsme se o dramatizaci prozaických textů, dokonce o vlastní tvorbu a také o hudební spolupráci s tehdejší LŠU.

LS Skřítek se skládá ze souboru dospělých a z dětského souboru. Letošní účast na 45. loutkářské Chrudimi je v pořadí třetí a soubor ji řadí (spolu s účastí na Mezinárodním loutkářském festivalu v Mistelbachu v Rakousku) mezi své největší úspěchy.

V současné době má LS Skřítek 10 členů (4 muži a 6 žen ve věkovém rozmezí od 23 do 50 let), vedoucí souboru je Hana Tulisová. Repertoár je zaměřen především na tvorbu pro děti předškolního věku; ovšem v minulosti se soubor pokusil i o představení pro dospělé v podobě satirických scének.

Dnes je LS Skřítek jediným souborem v okrese Jeseník i Šumperk, proto má jedinou možnost srovnání s jinými soubory při každoroční pravidelné účasti na regionálních přehlídkách severní Moravy a Slezska.

Miroslav Kadlec, vedoucí LS Skřítek v letech 1978-1988

HODNOCENÍ KRAJŮSKÝCH LOUT

JITŘENKA - SNĚHURKA A SEDM TRPASLÍKŮ

Představení nese všechny tradiční již znaky práce tohoto souboru, který v novém obsazení obnovil starší inscenaci. Kvalitní jsou především složka herecká a výtvarná. Režisér kombinuje hru herců (postavy království) s hrou herců krytých velkými plošnými loutkami trpaslíků a stylizovaným chórem ve výrazně stylizované scéně.

Doporučení do širšího výběru na 45. LCH.

Návrh odborné poroty.

Mirko Matoušek, Zora Matoušková, Jiří Pitr

VELKÝ JEVIŠTĚ

Tady vás budeme informovat o průběhu velké veřejné diskuse, která bude probíhat v budově Divadla K. Pippi-cha, stejně jako loni vždy od 13.00.

Zde naleznete recenze poroty, které nám jednotliví porotci budou jistě rádi a včas dodávat. Děkujeme.

Definitivní složení poroty zůstalo i před námi mistrně utajeno, a proto vás s ním seznámíme v příštím čísle.

LEKTORŮV BOUBŮNKY

Zde je místo pro postřehy a názory lektorů, které touto cestou poprvé, ale ne naposled zveme ke spolupráci.

Postřehy diváků, získané bezprostředně po představení našimi průzkumníky.

REAKCE

Čili naše recenze a ohlasy na jednotlivá představení.

informace ze seminářů

V této rubrice vás hodláme informovat o průběhu jednotlivých seminářů, tedy, kde se lení a kde se zelení.

Letošní nabídka seminářů je následující:

A - HLAS - PROSTOR - DIALOG - seminář, zabývající se často opomíjenou problematikou loutkářské mluvy, se zaměří na základy hlasové výchovy, vnímání prostoru a jednání v partnerských vztazích, tj. dialog.
Lektorka: Jana Procházková

B - VÝTVARNÝ SEMINÁŘ - Po zkušenostech z loňského roku se lektori rozhodli uspořádat seminář (loni probíhal pod názvem scénografický) i letos. Pracovat se bude s materiálem jak dovezeným, tak v Chrudimi nalezeným.
Lektori: Marek Zákostelecký a Jiří Zmítka, divadlo Drak

C - UDĚLÁME SI DIVADLO - v semináři pro začátečníky mohou účastníci mladí věkem projít loutkovým divadlem od A do Z.
Lektorka: Daniela Weisssová, DS Čmukaři

D - DĚTSKÁ LITERATURA NA JEVIŠTI - seminář se zabývá převodem dětské literatury na jeviště bez prostřednictví psané dramaturgie. Pracovat se bude v menších

skupinkách, námětem práce je Mikulův Dům u pěti set básníků a výsledkem by mohlo být několik verzí jevištního ztvárnění tohoto textu.

Lektor: Vladimír Čada, divadlo Alfa

E - POVÍDÁNÍ S VODOU - seminář, ve kterém bude hodně místa a času věnováno možnostem hereckého výrazu, pohybu a hlavně improvizaci. Účastníci mohou projít cestu od prvotních nápadů, vzešlých z improvizací, až po krátké divadelní tvary prezentované v nedivadelním prostředí. Pracovat se bude s přírodními materiály (dřevo, voda, kámen, písek) a cestou se všichni pokusí objevit v prostoru, předmětu, zvuku a druhém člověku partnera a spoluhráče pro divadelní práci.

Lektori: Pavel a Helena Štouračovi, Dominik Tesař, Jan Brůček, takto Divadlo Continuo Vodňany.

F - OD LITERATURY K DRAMATICKÉMU TVARU - literatura jako východisko pro autorský scénář a pro jeho divadelní tvarování. Zastavení na této cestě jsou porozumění vrstvám, jež literární předloha nabízí (látka, téma, motivy, literární figury, znak, forma), dramaturgie textu, tj. rozhodování, které části literárního sdělení budou převedeny do tvaru divadelního, hledání specifické řeči divadla, čili pokusy o divadelní znak a realizace a organizace zamýšleného sdělení (herecká a režijní práce) na jevišti. Ačkoli by mohlo z předchozího vyplývat, že půjde téměř výhradně o práci u psacího stolu, budou naopak semináristé především jednat a činit fyzicky. Denně přijde rovněž řeč na shlednutí představení. Někdy i nočně.

Lektor: František Zborník

G - OD NÁPADU K INSCENACI

- seminář pohybující se tématicky mezi dramaturgií a režii pracuje na konkrétních námětech a textech jednotlivých účastníků, ať už je chystají pro vlastní soubor nebo jen z bujnosti a pro vlastní potěšení. Je možné přijít s námětem, doplněným základní představou o realizaci, rozpracovaným scénářem i hotovým textem - kolektivní konzultace všech účastníků obvykle dokáže nejen upozornit na klady a nebezpečí navrhovaných řešení, ale přináší i řadu dalších podnětů a poznatků o funkci loutkářské divadelní inscenace a postavení dramaturgického východiska v ní.

Lektor: Luděk Richter, Praha

H - RODINNÝ SEMINÁŘ

- je určen pro některého z rodičů (mohou být až dva) s jeho (jejich) dítětem (dítěty), kteří budou pracovat společně směrem k malým rodinným představeníčkům, která, bude-li nám štěstí přát, uvidíme na závěrečné loutkářské pouti.

Lektor: Jiří Pokorný, lektor dramatické výchovy

I - DĚTSKÝ SEMINÁŘ

- je určen dětem rodičů aktivně zapojených do dění Loutkářské Chrudimi. Formou dramatické hry a různých cvičení budou děti získávat vztah k divadlu, především loutkovému.

Lektorka: Olga Zelenková, Třeboň

h h i s h h

Kdo je JIŘÍ KADEŘÁVEK

Především je to vedoucí Chrudimské besedy, tedy instituce, která organizuje Loutkářskou Chrudim. To se dělá tak: jakmile jedna Chrudim skončí, začne se s přípravou dalšího ročníku. V březnu následujícího roku začnou přípravy intenzivně a jak se blíží červenec, přibývá práce i tiků, a najednou je to tady a všem je o rok víc, tedy i festivalu.

Jiří Kadeřávek zajišťuje LCH už 5. rokem, letos v roli nepřítomného organizátora (podle vzoru nehrající kapitán). Díky zdravotním problémům se festivalu účastní zpozdálí, ale se stejným zápalem.

Jiří Kadeřávek: "Narozdíl od Hronova, pro který znamená divadelní festival vrcholnou událost roku, je Loutkářská Chrudim jednou z několika významných akcí, které město každoročně pořádá. To jí ovšem vůbec neubírá na důležitosti. Chrudim je městem loutek a letos otevírá loutkářům náruč po 46. (i s nultým ročníkem). Doufejme, že se vydaří alespoň tak, jako ročníky předchozí."

Dobro ručujeme vaší LÁZNI

(KNÍHY - PUBLIKACE)

V této rubrice bychom vás chtěli seznamovat s některými novějšími, méně známými, zajímavými publikacemi, které mohou být užitečnou součástí knihovničky nejen každého loutkáře, ale člověka se zájmem o cokoli kolem uměleckých aktivit

Vítězslava Šrámková

MIMOJAZYKOVÉ PROSTŘEDKY V UMĚLECKÉM PŘEDNESU

Vydavatel: ARTAMA Praha ve spolupráci s DUHA - Prostějov, 1992

Publikaci autorky, jejíž jméno je pojmem mezi příznivci uměleckého přednesu, jsme se vám rozhodli doporučit, přestože se nezabývá přímo prací loutkoherce, nebo herce na jevišti, ale může po ní sáhnout každý, kdo chce "zpracovat" přímo na sobě. Umělecký přednes jako forma vystoupení má svá specifika, mnohé dovednosti a zákonitosti jsou ale obecně platné pro vystupování před divákem jako takové.

Dozvíte se například, kterak sladit hlasový a pohybový výraz, a (jak název publikace napovídá) především o možnostech vyjádření se pomocí mimojazykových prostředků (postoj, pohyb, gesta, mimika), pomocných prostředků (kostým, scéna, rekvizity, světlo, hudba, zvuk) a v neposlední řadě také něco o kontaktu a komunikaci s divákem.

Na závěr snad jen malou ukázkou, která může pomoci i členům souborů, kteří právě na Chrudimi vystupují - jak

omezit trému:

"Naučit se omezovat trému vůlí je důležité jak pro umělecký přednes, tak pro všechna veřejná vystoupení v životě, včetně zkoušek ve škole. Omezit trému přednášec může:

- a/ dostatečně dlouhou a pečlivou přípravou,
- b/ silným vnitřním důvodem k vystoupení, který může pomoci záměrně obrátit rozechvění v naléhavost, s níž interpret osloví diváka,
- c/ vědomím, že v centru pozornosti diváka není osobnost přednášce, ale jeho sdělení, poselství,
- d/ tím, že před publikum předstoupí odpočatý, svěží,
- e/ záměrným fyzickým a psychickým uvolněním (např. uvolnit postoj je možno rozhýbáním, mírným procházením, uvolnit mluvidla hlubokým vdechem apod.) a soustředěním před vystoupením (pomáhá chvíle samoty, nemluvit s nikým o svém strachu, myslet na obsah sdělení)."

redakce
Aoi
Pouč uje

V poslední době opět roste obliba malých rodinných loutkových divadélek. Ne každý je ale schopen zařídit si tuto nedílnou součást spokojeného rodinného života stejně kvalitně a zodpovědně. Redakce jako pomůcku uvádí seznam nejdůležitějších loutek a jejich stručné charakteristiky dle Miroslava Holuba:

Kašpárek - růžové šatečky s rolničkami, zejména na čepičce, velký asi dvě stopy, víceméně bez pohlaví a bez nadledvinek, znalec dobrého a zlého

Jeník - venkovský chasníček, průzračný jako studánka, příslušník místní tělovýchovné jednoty, pomáhá stařenkám přes státní silnici a sbírá lesní plodiny a papír

Princezna - brokát a členka z pravé jablonecké bižuterie, ovládá cizí jazyky i řeč prostého lidu, jest již po pubertě, ale dosud čeká na svého draka

Drak - s čeledi Agamidae, s mnoha náhradními součástkami, garážovaný

Vodník Michal - zelený, žabákovitý, sladkovodní, ale již mu bylo také zasoleno, protože má katar průdušek a vzdušných vaků

Karkulka - červená čepička na plavých vláskách, rodiče v zajištěném postavení, babička alkoholik

Ježibaba - taky bývala Karkulkou, má bradavice a loktuši, snadno se zmnožuje do skupin dvou- až čtyřčlenných, peče jen na dobrém omastku

Pantáta Škrhola - jadrný muž prosté mysli, jež mu umožňuje mít na všechno jasný názor, oděn kabátcem šeré barvy a beranicí, neboť na hlavu nemá foukat

Paňmáma Škrholová - ví, jak se jmenuje a kde bydlí, krok prстонárodní, platí za znalce životopisů všech ostatních loutek

Kouzelník Gruntorád - špičatá čepice a žluté oko, ve sluji má takový binec, že dochází k samovolné tvorbě menších zázraků

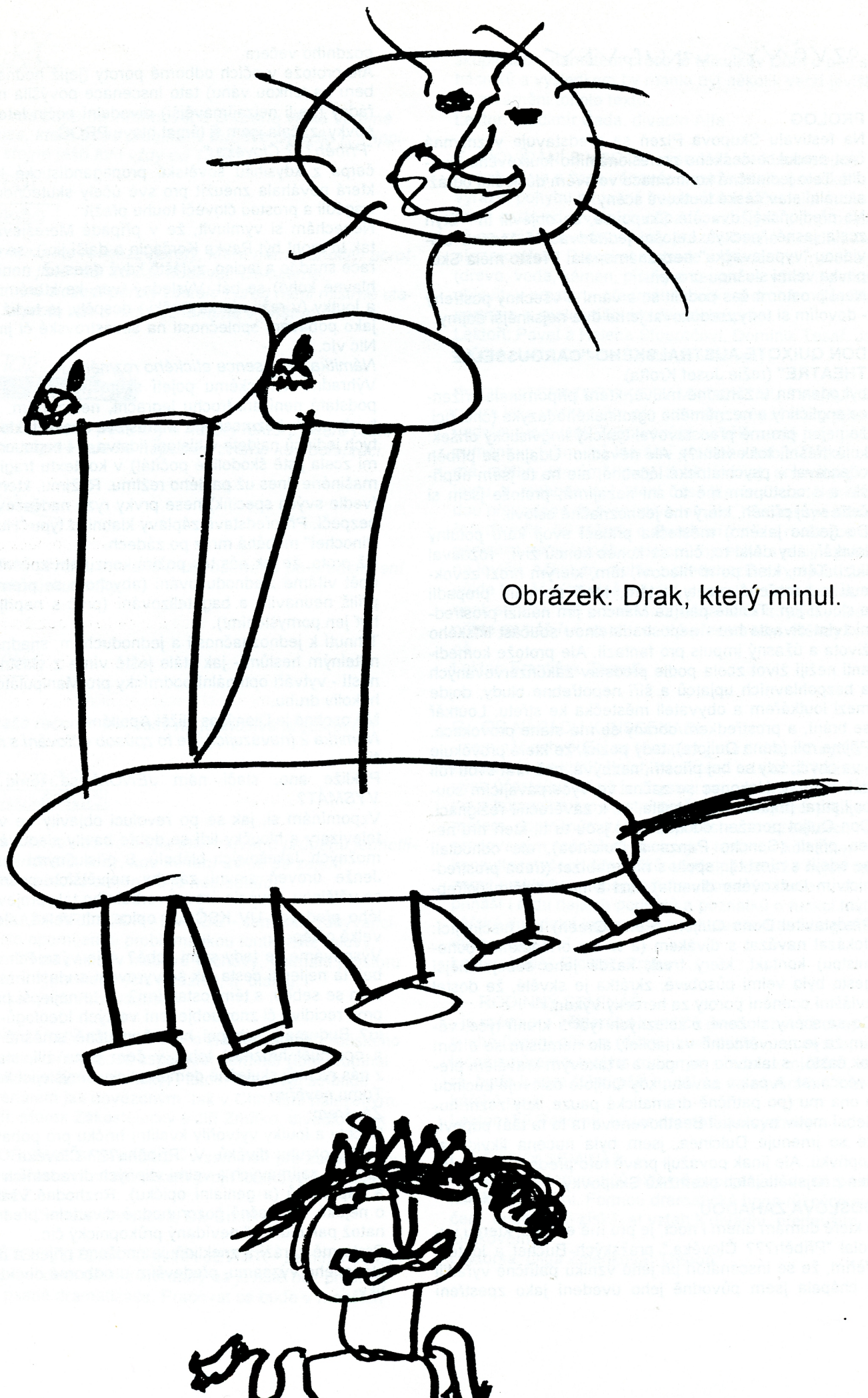
Doktor Faust - plnovous, neboť má neurotické záškuby kolem úst, pudl už to chytil od něj

Dráb Matýsek - bílý kabát, modré pásy, na nich zavěšen buben a paličky, čaka mocná, opatřená kšiltem, civil nezná, výnosy si zčásti vymýšlí

Markétka - chudák

Král - král

Rytíři, čerti a jiní

Obrázek: Drak, který minul.

PROLOG

Na festivalu Skupova Plzeň se představuje významná část produkce českého profesionálního loutkového divadla. Tato jedinečná konfrontace ve svém důsledku odráží aktuální stav české loutkové scény.

Na předloňské, dvacáté Skupovce, se objevili tři - čtyři zcela jasné "pecky". Letošní jednadvacátá žádnou očiividnou "vypalovačku" nezaznamenala. Přesto měla Skupovka velmi slušnou úroveň.

Není prostor a čas podělit se s vámi o všechny postřehy - dovolím si tedy zredukovat je na dva nejsilnější dojmy.

DON QUIXOTE AUSTRALSKÉHO "CAROUSSELLE THEATRE" (režie Josef Krofta)

byl odehrán v záhadné mluvě, která připomínala křížen-ce angličtiny a neznámého ugrofinského jazyka (chci říci, že nejen pro mě představoval typický lingvistický oříšek: kolik třešní, tolik višní?). Ale nevadilo. Údajně se příběh odehrával v psychiatrické léčebně, ale na to jsem nepřišla a s odstupem mě to ani nezajímá, protože jsem si četla svůj příběh, který mě jednoznačně oslovil.

Do (jedno jakého) městečka přitlačí svoji káru potulný loutkář, aby dělal to, čím se konec konců živí: rozdával iluzi. Těm, kteří po ní hladoví, těm, kterým hrozí zcvoknutí z bezbřehé reality, i těm, kteří normám propadli a slouží jim. Tenhle pán La Mancha jim nabízí prostřednictvím divadla hru - nepostradatelnou součást lidského života a úžasný impuls pro fantazii. Ale protože komedi-anti nežijí život zcela podle představ zakonzervovaných a bezpohlavních upjatců a šíří nepotřebné bludy, dojde mezi loutkářem a obyvateli městečka ke střetu. Loutkář se brání, a prostředkem obrany se mu stane provokace. Přijme roli (dona Quijota), tedy pozici, ze které provokuje - ve chvíli, kdy se boj přiostrší, nezbyvá, než hrát svou roli dál, vytrvat. Nakonec se začne ve vyčerpávajícím souboji stírat přijatá role a realita, až k závěrečné rezignaci. Don Quijot poražen odchází. Ale jsou tu ti, kteří hru nejen přijali (Sancho Panza a Dulcinea), ale odhodlali se odejít s ním: t.j., spolu s ním nabízet (třeba prostřednictvím loutkového divadla) iluzi a hru dalším potřebným.

Představitel Dona Quijota (Peter Green) byl fascinující: dokázal navázat s divákem (a to i s ortodoxním bohemistou) kontakt, který trval, každé jeho sebejemnější gesto bylo velmi působivé, zkrátka je skvělé, že dostal zvláštní ocenění poroty za herecký výkon.

Co se scény složené z železných tyčí a kruhů týče, věřím že je neuvěřitelně variabilní, ale nemusím se o tom tak často, s takovou pompou a s takovým kraválem přesvědčovat. A pak v závěru, kdy Quijote oslovuje Lucindu a ona mu (po patřičné dramatické pauze, kdy zazní hudební motiv evokující Beethovenovo ta ta ta táá) odpoví, že se jmenuje Dulcinea, jsem byla nucena likvidovat kopívkou. Ale jinak považuji právě toto představení za jeden z nejsvětějších okamžiků Skupovky.

DOSLOVA ZÁHADOU,

o které dumám dnem i nocí, je pro mě euforie, kterou vyvolal "Příběh??? Člověka." pražských Buchet a loutek. Věřím, že se inscenátoři při jeho vzniku patřičně vyřádili a chápala jsem původně jeho uvedení jako zpestření

pozdního večera.

Ale protože v očích odborné poroty (jejíž hodnocení neberu na lehkou váhu) tato inscenace povýšila na mimořádný (ne-li nejzajímavější) divadelní počín letošní Skupovky, začala jsem si lámat hlavu PROČ.

"Příběh??? Člověka."

čerpá z kdysihitu sovětské propagandistické literatury, která neváhala zneužít pro své účely skutečnou lidskou tragédii a prostou člověčí touhu přežít.

Nenechám si vymluvit, že v případě Meresjeva (stejně tak to mohl být Pavka Korčagin a další jiní), se dělá leg-race snadno a lacině, zvláště když dnes už není čeho (a hlavně koho) se bát. Výsledný tvar, ke kterému Buchty a loutky (v režii marka Bečky) dospěly, je tudíž výborný jako pobavení společnosti na silvestrovské či jiné party. Nic víc.

Námítka 1: Absence etického rozměru.

Výhradně komickému pojetí skutečnosti, která ve své podstatě není ani trochu legrační, nerozumím. Chápala bych např. bezmocného Meresjeva (kolik takto zneužitých jedinců najdete v historii lidstva, a i budoucnost s nimi zcela jistě škodolibě počítá!) v kontextu tragikomické mašinérie dnes už padlého režimu. Režimu, který v sobě (vedle svých specifík) nese prvky ryze nadčasového nebezpečí. Při představě záplavy klauniád typu "Humanista Pinochet" mi běhá mráz po zádech.

Už proto, že jak nás tak požívá konzumní způsob života, opět vítáme zjednodušování (abychom se přemýšlením příliš neunavili) a bagatelizování (pryč s nepříjemným, byť jen pomyslením!).

Tíhnutí k jednoznačnosti a jednoduchým, snadno srozumitelným heslům - jak stále ještě víme z vlastní zkušenosti - vytváří optimální podmínky pro Manipulátory jakéhokoliv druhu.

Mě osobně je Dionýsos bližší Apollóna.

Námítka 2 (navazující): Je to způsob účtování s minulostí?

Pakliže ano, stačí nám JENOM se tomu všemu VYSMÁT?

Vzpomínám si, jak se po revoluci objevily ve výlohách televizory a hloučky lidí se dobře bavily sledováním nemožných Jakešových blábolů. S příslušnými komentáři. Jenže úroveň slovní zásoby největších posměváčků se většinou rovnala úrovni verbálního takyprojevu bývalého předsedy ÚV KSČ: Já opice mít velká, ale hodně velká oštěp.

Vysmíváme se tedy sami sobě? A je výsměch a úšklebek ta nejlepší cesta jak se vyrovnat s vlastní minulostí, sám se sebou, s těmi ostatními? Je to nejlepší prevence proti recidivě či znovuobjevení velkých Ideologů-spasitelů? Budeme-li schopni hledat výlučně směšné stránky a opomíjet hrůznost toho, v čem jsme žili, stanou se z nás rychleji skutečně demokraticky smýšlející lidé? Tomu nevěřím.

Závěrem:

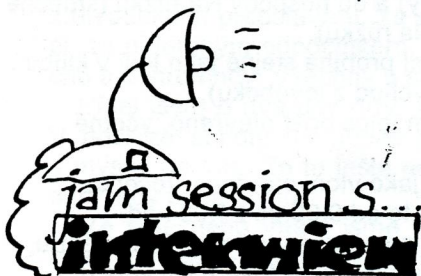
Buchty a loutky vytvořily kvalitní hříčku pro pobavení určitého okruhu diváků. V "Příběhu??? Člověka." najdete spoustu zajímavých a velmi vtipných divadelních nápadů a nápadíčků (a geniální opičku). Rozhodně však nejde o nějaké vyjimečně pozoruhodné divadelní představení, natož pak o dosud nevídaný průkopnický čin.

Proto mě zaráží a zneklidňuje nadšené přijetí a míra přikládaného významu, především u odborné divadelní kritiky.

Důvody se mi pokoušel objasnit člen poroty Skupovy Plzně Vladimír Hulec - část z nich mě inspirovala k výše uvedeným námitkám. (Mimochodem mě Vladimír Hulec velmi roztřpčil srovnáváním "Příběhu??? Člověka." s "Hvězdami na vrbě" brněnského Ha divadla.) Přemrštěné hodnocení inscenace vnímám jako fenomén, o kterém (a o jehož kořenech) je třeba přemýšlet - a proto ho také předkládám k úvaze.

Navíc soudím, že je namístě (v té přehršli okouzlení a jednoznačně kladných dojmů) vyjádřit názor těch, kteří se z "Příběhu??? Člověka." - pardon - nepočůrali.

Petra Kosová

IVANOU FAITLOVOU, VŮDČÍ OSOBNOSTÍ PLZEŇSKÉHO LD STŘÍPEK

(Ivana Faitlová - autorka většiny textových předloh a hudby střípkovských inscenací posledních pěti let. Od roku 1991 získala pro LD Střípek celkem 11 cen z celostátních loutkářských přehlídek, z toho 2 mezinárodní ceny UNIMA. Na 44. LCH se Střípek objevil s "Cikánskými princeznami", které lze označit jako jejich zatím nejúspěšnější inscenaci.)

1/ Po několika letech přijíždí Střípek na LCH v roli nehrajícího souboru...

I.F.: Je fakt, že si připadám v roli nezúčastněného diváka trochu divně, ale bylo to naše svobodné rozhodnutí, a věřím, že ku prospěchu věci. Ne že bychom se snad v Plzni váleli na vavřínech a nic nedělali, ale tentokrát jsme nenašli společnou řeč s výtvarníkem, kterého jsme oslovili. Na všem samozřejmě nesu velký podíl viny, neboť jsem schválila maketu a spolehla jsem se na zkušenost a praxi někoho jiného. Výsledkem pak bylo nekonečné předělávání loutek a nefunkční scény, věčné vyhlavání a místo tvůrčí práce jen hledání nouzových řešení. Čtrnáct dní před přehlídkou jsme hodili flintu do žita. Určitě by to nebylo špatné představení, ale také ne to "pravé ořechové" a my jsme zvyklí dělat na tom, čemu věříme, že "ořechové" je.

A tak jsme se rozhodli jít na to znovu a jinak. Stejný text, nová výprava. A o čem vlastně mluvíme? O "Pohádkách pro mědvědy", které, jak doufám, uvidíte příští rok. (Už se na tom pracuje!)

Zdravím tedy alespoň touto cestou všechny ty, kteří se potýkají s pimpraty:

Ať se vám vydaří představení,
ať tu načerpáte spoustu nápadů a inspirací,
ať se setkáte se spoustou přátel
a ať nám všem svítí Modrá hvězda dlouho do noci!

K tomu vám drží palce Ivana Faitlová a všichni členové divadla Střípek.

2/ Jak je to v Plzni se spoluprací amatérských a profesionálních souborů? Totiž leccos se v couloirech, boudoi-rech i ve foyeru šušká o tobě a o plzeňském DD Alfa.

I.F.: Já nevím, jak je možné, že to, co by člověk chtěl co nejdéle ututlat, se vždycky provalí rychlostí blesku.

Ano, budu na podzim režirovat v divadle dětí Alfa vlastní dramatizaci knihy Františka Nepila "Štuclinka a Zachumlánek" s výpravou Pavla Kalfuse a hudbou Jirky Koptíka.

K tomu mi dopomáhej Bůh
a držte palce zase vy.

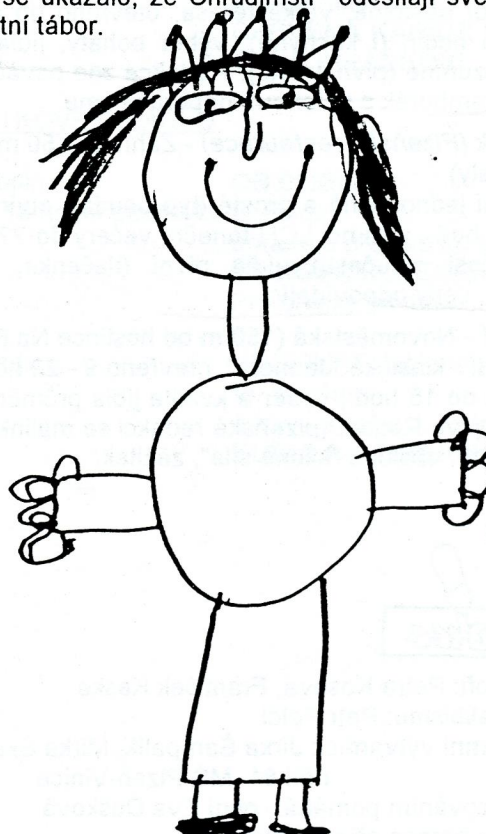
V této rubrice je místo pro názory diváků, kteří jsou ochotni nám NĚCO napsat. Rubrika je otevřená každému a doufáme, že budeme zavaleni příspěvky.

- soboty

Poté, co cestováním uonďaná redakce dorazila k Divadlu Karla Pippicha, čekal ji první šok. Přítomné shromáždění lidu nás nenechalo v klidu. Nejprve jsme se rozradostněni domnívali, že jde o bouřlivé uvítání nové redakce oblíbeného zpravodaje, následoval chvilkový úlek, že jsme dorazili pozdě a LCH vrcholí. Po bližším ohledání davu jsme obě možnosti vyloučili, vzniklý ruch nám nyní evokoval evakuaci občanů před chystaným loutkářským festivalem.

Nakonec se ukázalo, že Chrudimští odesílají své rato-lesti na letní tábor.

Obrázek : Princezna se bude vdávat

I zželelo se redakci milých účastníků Chrudimi, kteří bez znalostí poměrů bloudí městem se smutnými očima a hledají to správné pohostinské zařízení. I obětovali jsme se a provedli předběžný průzkum některých podniků.

Sledujte rubriku i nadále, budeme rádi, když se s námi podělíte o své zkušenosti.

U Slejšků - Náměstí Josefa Ressela

Prostředí příjemné, otvírací doba 9 - 22 hod., od 11 do 13 nekuřácká jídelna, malá zahrádka, ceny lidové, pivo Bernard - 10,50, káva 7,50, velký fernet 19, víno 16 Kč, obsluha pomalá, můžete být maličko ošizeni.

U kata Mydláře - Havlíčkova (pod širokými schody) vinárna pro náročnější, prostředí i obsluha příjemná, intimní atmosféra, otevřeno do 24.00, ceny vyšší, výhled skrz sklo na mlýnský náhon. Redakce zde nepovečela.

Dalibor - Filištínská (bývalá Růže s majiteli od bývalého Kacafírka), prostředí čisté, výběr jídel bohatý, bezmasých slabší, ceny vyšší, (pivo 12° - 19 Kč, káva 10 Kč), obsluha mdlá. Redakci se zde nelíbilo, leč redakce má nosy na to, aby je ofrňovala.

American Way - Štěpánkova

Prostředí obstojné, velká terasa, otevřeno do pozdních nočních hodin (i kuchyně), výběr bohatý, jídla chutná, ceny rozumné (pivo 11 Kč). Redakce zde povečela plněný bramborák s oblohou - doporučujeme.

Festuňk (Plzeňská restaurace) - Zahradní (50 m od sportovní haly)

Zařízení jednoduché a prosté (typ bouda), otvírací doba 15 - 22 hod., v rámci LCH taneční večery do ??? (záleží na počasí a účasti), jídla pivní (tlačenka, utopenci a spol.), ceny odpovídající.

SPORT - Novoměstská (150 m od hostince Na Růžku) prostředí - klasická "Jednota", otevřeno 9 - 22 hod., hoto- vá jídla do 15 hod., výběr a kvalita jídla průměrná, ceny solidní, pivo Regent (plzeňské redakci se malinko svíraly vnitřnosti), obsluha "klidná síla", zážitek.

Redaktoři: Petra Kosová, František Kaska

Elév z alibismu: Petr Pelcl

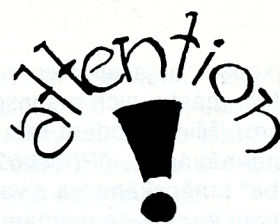
Nepřítomní výtvarníci: Jirka Šampalík, Mirka Škardová, děti 81. MŠ Plzeň-Vinice

S prepisováním pomáhá: paní Eva Dušková

Vydatná pomoc při realizaci:

paní Jiří Kadeřávek, paní Kamila Skopová a další

Tisknou Vodní zdroje. Děkujeme!

Zde hledejte každý den informace, bez kterých se neobejdete.

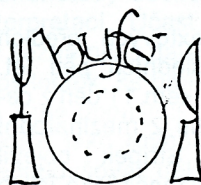
* MODRÁ HVĚZDA ZRUŠENA ! Letos se centrum nočních aktivit přesouvá na plovárnu (srdečně zvou majitele Modré hvězdy) a do hospody Na růžku (srdečně zve majitel hospody Na růžku).

* Hromadné stravování probíhá stejně jako loni v klubu Divadla K. Pippicha (vchod z levoboku).

* Chrudimské muzeum letos opět otevřeno, včetně restaurace v patře.

* Každý den je stejně jako vloni otevřena Večerka v Rooswoltově ulici, a to od 9.00 do 21.00 hod.

* Jakékoliv informace naleznete v Informačním centru, Informační centrum naleznete ve foyeru Divadla K. Pippicha.

Tato rubrika je určena pro různorodé, nezařaditelné informace.

* Zájem uchazečů o semináře se každým rokem zvyšuje - letos je přihlášeno 180 seminářenichtivých loutkářů.

* Červená Karkulka ztratila karkulku.

* Marek Bečka z Buchet a loutek letos na Chrudim nepřijede, neboť se nedávno otatil. Blahopřejeme k synkovi, případně k dcerce.

* Jan Borna taky nepřijede, protože je zapomnětlivý.

* Prof. Císař už vůbec nepřijede, protože píše knihu.

* Děkujeme, milý čtenáři, že ty jsi na Chrudim přijel.

KOUTEK

Neznámého

Diváka

Každý den položí redakce (spolu se záludnou otázkou) frťana na stůl neznámého diváka.

DNES JSME SE ZEPTALI:

Jak se vám líbila dnešní představení ?

Neznámý divák: Ještě jsem žádné neviděl.

Redakce: Děkujeme za vyčerpávající odpověď.

dezinformátor

Chrudimské klání loutkářů ještě ani nezačalo, a už došlo k prvnímu střetu. Vyprovokovala ho - pochopitelně - dnes už ex-redakce Šifle Ohára (takto loňského zpravodaje), takže redakce Divahadla revue byla dohnána k zoufalé obraně.

Poté, co jsme vyrazili dveře a obsadili své nové působiště, došlo k defenestraci. V podstatě nešťastnou náhodou vypadla bývalá redakce z oken sklepních prostor divadla Karla Pippicha. Tak odešel nejproduktivnější a nejoriginálnější redaktor Medvídek Pů a poněkud monotónní, ale stále pozitivně naladěný láček, který stručně zhodnotil situaci slovy: "Dojemné".

dementi

Není pravda, že Petra Kosová vyhrála souboj o redakční křeslo o prsa.

SOUTĚŽ!!!

Chrudimí objíždí redakční agentka na velocipédu a náhodně oslovuje účastníky LCH. Pokud bude mít dotyčný oslovený u sebe alespoň středně velké rodinné loutkové divadlo, vyhrává týdenní pobyt v říši loutek.

ČESKÁ SPOŘITELNA a.s.
HLAVNÍ SPONZOR
45.LCH